

وعلى رسوله الذي قال في حقه لولاك
 لما خلقت الأفلاك وعلى ابن عمه وخليفته
 الذي قال في حقه لو ان الرياض اقلام و
 البحر مداد والانس كتاب والجر جس
 ما احصوا فضايله تبارك الله احسن
 الخالقين اوفك رازي پاكرد وملك را
 زبردست وعلى اله المنتجبين الاخيار
 اقابعد فهذه رسالة مختصرة و
 مقالة منتخبة وعجالة مجمعة للاضرو^ر

مناسك الحج والعمرة كما ينبغي احكامهما
 انشاء الله وسميته بمناسك العلوية
 للعالمين على جايكاه مستغني القاب
 جناب كامياب ملاذ المساكين والشكر
 ومعادن العارفين والعاملين انجمن النجاة
 جناب ميرزا علي محمد خان صاحب
 الشهير بالشوشري الجزايري ادام
 الله اجلاله واقباله آمين يارب العالمين
 جمعها الاضعف الاحقر اقل الخلقه

بل لا شئ في الحقيقة حسين ابن الحسن
الحسيني الخراساني وبين فيها فصول
واشارات ومقامات ومقالات وخاتمة
الفصل الأول في بيان انواع الحج وهي
ثلاثة تمتع وقران وافراد اما التمتع فا
فضلها يقدم عمرته ناديا فيها التمتع و
ترتبط به وهذا النوع نوع من الحج التمتع
وهذه فرض على من ليس من حاضري مكة
شرفها الله تعالى بل كان ناديا وحده مرة

بعد عن مكة المعظمة ثمانية واربعين
 ميلاً من كل جانب وافعال العمرة المتمتع
 ستادول النية الثاني الاحرام الثالث
 الطواف والعمرة الرابع صلوة الطواف
 الخامس السعي بين الصفا والمروة وهو
 من شعائر الله الستاس التقصير والاحرام
 ان ياتي بطواف النساء وصلوته في العمرة
 المتمتع بها وافعال الحج اثناعشر اول
 النية الثاني الاحرام الثالث الوقوف

بعرفات الرابع الوقوف بالمشعر الحامر
 الذمخ عني والفخر الساس وفي جمرة العقبة
 في يوم الفخر وجرات الثلاثة في أيام الشبق
 السابع حلق الرأس والتقصير الثامن
 الطواف الزيارة التاسع صلوة العاشر
 السعي بين الصفا والمروة والحادي عشر
 طواف النساء وصلواته وكثاني عشره
 البيوتة عني ليلة الحادي عشر والثاني
 عشر والثالث عشر لمن لم يبق الصيد أو ^{لنساء}

و لند کر معانی هذه الافعال و سیاهی
 تفصیلاً علی سبیل الاختصار فی فصول
 انشاء الله نظم قال مولی المشوی المعنوی
 میکنم بر اینکلا مش پروی با تو ما چون
 رزقنا ایستان خوشیم حکم داری هیر
 بکش قاجی کشیم خوش بکش این کاروان
 را تا میج ای امیر صبر و مفتاح الفرج
 حج زیارت کردن خانه بود حج رب البیت
 مردانه بود ای صاحب نظر خاکی بر

بحسب زاهد زاده را تقوی کن و استیلا
 رها کن و کمتر بر خویش چنان و قلب را
 الحیا کن و خانه آخری بنا کن دست است
 خویش بشوی و بد درویش مگوی بار بار
 صفاجوی و راه کعبه و فاقوی محرم
 شوا ز مال و منال و معرض شوا از خیال
 و مال تراش سر را و خراش قلب صنوبر
 از خلق پیر هیز و درد لوق کویز عالمی را شتاب
 کن و خویش را از بند نفس آزاد کن نظم

از خدا خواهیم توفیق ادب بی ادعایم
 ماند از لطف رب باخشوع هروله کن
 و باخضوع و لوله کن شوط کن و بمبد
 عود کن بپند از بر نفس خیره سر سنجی
 تا چند تو آهن پر زنگی از منی معنی بیاز
 زمین بسمایا حج مردانه چنین است ای
 خمول انما کم لذّة این الوصول از کرم
 کن هر یکی رامتی یا لها من کربة النفس
 الشقی فاش کویم شرح حال سر سره

اتَّقُوا يَا قَوْمِ مِنْ هَذَا الْخَبَرِ هَرَكَةٌ دَرْدِ گاه
 شه مغفور نیست لاجرم از یای تاسر
 نور نیست اقل است این شعلهای
 دلفریب ان صبرتم شاگردانم قریب
 کوید این راز نهانی برملا عجلو احتاج
 مِنْ هَذَا الصَّلَاةِ يَكُنْ نَدَائِي مَبْرُودَانِ
 حَقِّمَا احْضَرُوا يَا قَوْمِ كُنْتُمْ اَيْنَمَا الْفَصْلُ
 الاول في بيان احرام العمرة الممتنع بها اعلم
 ايدك الله تعالى اذا ورد احد من الحجاج

في شهر شوال او ذى القعدة او اوايل
 ذى الحجة باحدى المواقيت الخمسة بمحرم
 بعمر المتمتع بها والمواقيت مثل ذى الحليفة
 وهو مسجد الشجرة ميقات لأهل المدينة
 ولا يجوز الأحرار من خارج المسجد على
 الأقوي ولو كان جنباً او حائضاً احرماً
 فيه مجتازين مع الامكان ومع عدمه
 فهل تحرم ان من خارج ام يؤخر انه الى الحجة
 اشكال والاحوط الأحرار منهما معاً وان

كان الاوّل اقوى ولاهل الشام الحجة
 ولاهل الطائف قرن المنازل ولاهل
 العراق العقيق قبل وهو وادٍ طويل يُرِيدُ
 على يريدين وافضله المسليح واوسطه غمر
 واخره ذات عرق ولاهل اليمن جبل يُقال
 له بَلَمَكَم وسعد به واذا اراد ان يحرم ^{عليه}
 ثياب مخبطة ينزعها انشاء الله وينوي
 انزع المخبط لعقد الاحرام وينوي ويقول
 اغسل لاهرام عمرة التمتع ^{ثم} قرية الى الله

والأفضل ان يحرم عقب صلوة الفريضة
 المكتوبة وان كان في غير وقت الفريضة
 يستحب ستة ركعات قبل الاحرام و
 ظاهر الحديث وأكثر الاصحاب قائلون
 باستحباب ستة ركعات مطلقا وان كان
 بعد الصلوة الفريضة افضل واقل ما
 يستحب قبل الاحرام ركعتين ويستحب
 ان يقرأ في الركعة الاولى الحمد والتوحيد
 وفي الثانية الحمد وقل يا ايها الكافرون

وبعد السلام من الصلوة يقول بسم الله
 والحمد لله وصلى الله على محمد وآل محمد
 أو والله اللهم اني اريد ما امرت به من
 التمتع والعمرة الى الحج فان عرض لي عارض
 يحبسني فحلتني حيث جئتني ونبوي ويقول
 احرم بعمره الاسلام عمرة التمتع ولبي
 اربع تلبّيات لعقد الاحرام لوجوب قرينة
 الى الله تعالى ويقول لبّك اللهم لبّيك
 لبّيك لا شريك لك لبّيك وزاد بعض

العلماء كثرهم الله تعالى امثالهم على البليّة
 الأربع هذه الكلمات وهي احوط واو
 ان النعمة لك والملك لا شريك لك و
 محل هذا الزيادة اربع تلبّيات وفي حق
 الاخرس يقول بحرك لسانه كما في كل افعال
 وبشر باصبعه ويعقل قلبه ولو استنطق
 مع ذلك الفعل لكان احوط ولبس ثوب
 الاحرام واجب ولبس بشرط في صحة الاحرام
 فلو احرم عارياً او لا بساً مخبطاً صح احرامه

وأثم والمراد بالتؤيبين الأزار والرداء
 والمعتبر من الأول ما يستر العورة وما
 بين الركبتين إلى السرة ومن الثاني ما يوضع
 على المنكبين والأحوط في الأزار أن
 لا يعقده لو رود انتهى عنه في المعبره و
 والمعتبر منهما ما يصح الصلوة فيه للرجل
 في المشهور ولا يجوز لبس القباء إلا مع
 عدم التؤيبين فيجوز لبسه مقلوباً والمراد
 بالقلب التكرار خاصة أو قلب ظهره لباطنه

مخترًا بينهما والاخير ليس يعيد وان كان
 الاول احوط والاكمل الجمع بينهما وليس
 في لبس حيث جاز فداء إلا اذا ادخل اليد
 في الكمين فكما اذا لبس مخيطا ومجوزا
 يلبس المحرم أكثر من الثوبين ان شاء ان يتقى
 بها الحر والبرد وان تبدل ثياب احرامه
 ولكن لا يطوف الا فيهما استحبابا والمندوب
 رفع الصوت بالتلبية للرجل اذا علت لحيته
 البداء وهو على ميل من ذي الحليفة

ان تج على طريق المدينة المشرفة شرفى الله
 تعالى مع اعبائنا ومواليينا وخلصينا في
 ستة الائمة امين يا رب العالمين ان كان
 رجلاً فحبت بحرم ولو احرم من مكة رفعها
 صوته اذا اشرف على الابطح والواجب
 مرة وتكرارها مستحب والعمرة بالتمتع
 يكررها ندباً حتى يشاهد بيوت مكة
 فيقطعها وجوباً والحاج يكررها الى الزوال
 الشمس بطريقة فيقطعها بعد الزوال

وجوباً وَكَيْسَتْحَبَّانَ يَكُونُ تَوْبَى الْاِحْرَامِ مِنْ
 قُطْنٍ وَالْاَبْيَضِ اَفْضَلُ مِنْ جَمِيعِ الْاَلْوَانِ
 وَبَكَرُهُ الْاِحْرَامِ فِي السَّوَادِ وَمَنْعُهُ بَعْضُهُمْ
 وَهُوَ اَحْوَطُ وَلَوْ كَانَ الْحَرَمُ جَنْبًا اَوْ حَاضِرًا
 اَحْرَامًا فِي الْمَسْجِدِ الشَّجَرَةُ مَخْتَارَيْنِ مَعَ الْأَمْكَانِ
 وَمَعَ عِلْمِهِ فَهَلْ يَحْرِمَانِ مِنْ خَارِجِهِ أَمْ
 يُوَاخِرَانَهُ إِلَى الْحُجَّةِ أَشْكَالٌ ^{فِي الْأَخْرِ} وَالْاَحْوَطُ
 الْاِحْرَامُ فِيهِمَا مَعًا وَإِنْ كَانَ الْأَوَّلُ أَقْوَى
 فَصَلِّ دَوِيمٍ دَرِيَّانِ اِحْرَامٍ اسْتَكَهْ شَخْصٌ

نیت کند و بر خود قرار دهد ترک چیزی
 چند را که خدا فرموده تا وقتیکه محل شود
 اَقْلَ بشکار حیوان غیر دریائی است و کشتن
 او حیوان است و همچنین است گوشت
 او را خوردن و نشان دادن صیاد پی
 که او را صید و شکار کند و در بر وی او
 بستن است دَقِیم و طی زنان و عقد ^{بشان}
 اعم از اینکه عقد از برای خود عاقد باشد
 یا از برای غیر مطلق و حرام است شهادت

دادن بر عقد علی المشهور بین العلماء و
 دیگر حرام است تقبیل نسوان و بشهوت^{نگاه}
 کردن بایشان و برداشتن ایشان بشهوت
 یا مالیدن عضوی از اعضا بایشان با
 شهوت پس اگر شوهری ملاحظه نبض
 زنش کند جایز است بعلت رفع علت و حفظ
 نفس محترمه ^{سپوا} استمنا یعنی طلب مین
 کردن به قسم که باشد چکها^{مهر} بوی خوش
 مطلقا مثل کافور و زعفران و غیره

و غیر هم بناء علی الاشهر الا قوی بل علی
 الاظهر **یَنْجُمُ** پوشیدن رخوت دخت
 است یا چیزی که شبیه بد و خنه باشد
 مانند مد هائی که در بلدان خراسان
 و هرات و قندهار شایع است پوشیدن
 انها و این مخصوص برجال است نه **نِسَاءً**
 و لا باس للنساء علی المشهور **رَشْمُ** پوشیدن
 مرد نیست چیزی را که پشت پا را بپوشانند
جَالِسًا او قائمًا او نائمًا **هَفَّتَمَ** حرام است

به قصد زینت نظر بر آئینه علی الاحوط
 و دروغ گفتن و دشنام دادن و تفاخر
 بر ضعفها کردن و قسم خوردن در حق رجال
 اگر چه زینت زنانه و موی از بدن ازاله
 کردن و بوی خوش علاوه بر طور و طرز
 سابقه ایشان احوط ترك زینت است
 اگر چه ظاهر کردن مطلق زیور و یردان
 سیمالبشوم ^{خار} هاشم از محرمات فسق است
 و هو انكذب مطلقاً ولو على غير الله و

النبى والائمة الراشدین علی الاشهر
 الاقوي نههم حرام است کشتن
 هوام الجسدی ای دواب كالقمل و
 البرغوث والبق مثل شیش وکیک ویش
 وحرام است انداختن شیش بر زمین
 وپجوز نقله من مکان الی مکان اخرو
 شرط نیست تساوی مکان کما وکفا
 ولا باس بالقاء ماعد القمل و همچنین ^{نفسه}
 باکی در انداختن شیش در جن ضرورت

یا بودن جروح و قرُوح در بدن محرم
 در حالتی که او را اذیت کند و ضرر
 جر'الحی رساند یا کردن موی که از حاکم
 حایل چشم یا از چشم حایل و مانع
 بصر و دیده باشد که مفتقر باشد
 ازاله او را اگر چه مسئله خلاف است
 در فدیة ما عدا ی شیش و موی ابرو ^{و موی}
 زاید چشم و قبل گفتند است احسن است ^{فدیة}
 در این دو که موی چشم و ابرو باشد

و دهم تراشیدن سر است همه با بعضی
 و کندن و قطع موها آنکه در او شیش است
 عَلَى الْأَقْوَى دُونَ الْوَجْهِ عَلَى الْأَظْهَرِ
 الْأَشْهَرِ وَبِأَكْبَرِ نَبْتِ بِلِسْتِ عَصَابِيهِ
 سَبَبِ دَرْدِ سَرِّ مَكْرُوهِ سِتِّ احْرَامِ كَرَفَتِ
 دَر جَامَةِ سِيَاهِ وَ سَرِّخِ وَ نَارِجِي وَ زَرْدِ
 تیره و همچنین بِالْأَيِّ اینها خابیدن
 و در جامه چو کین احرام بستن و داخل
 حمام شدن و چو کرا از بدن ازاله

کردن و لبیک گفتن کسی که انکس را
 اواز کند بلکه گفتن لفظ یا سعد در
 جواب لفظ مکر و هست زیرا که لبیک و
 مخصوص به گفتن جناب اقدس الهی است
 و هم سرفرو بردن در اباسب مردان
 را و زبان را احنیا طاً و حرامست قطع
 اظفار و خون آریدن بیرون آوردن
 احنیا طاً و حربه و اسلحه بر خود داشتن
 بی ضرورت بلکه ترکش لازم است خصوصاً

وقتیکه قصد زینت و جلال باشد
 یا در هر حرام است قطع اشجار و
 حشیشهای نابین فی الحرم و حدیث است
 که مجرم قطع الشجر النابت فی الحرم و قطع اعم
 از قلع اصل یا شاخهای او است و بر
 و ثمر او است و عموم النص شامل الرطب
 و الیاس و یجوز قطع از خر بلا خلاف
 و شجرة الفواکه و النخل سواء انبت الله
 تعالی او آدمیون و فی هر حرام است

اکتال بسواد سُبْحَهُمُ حرام است نظراً
 در مرآة چهاردهم حرام آید و شستن خاتمه
 از برای زینت پانزدهم حرام است فصد
 و حجامت کردن و غیره الا الضرورة
 شانزدهم حرام است خضاب بقصد
 زینت بلکه نض مطلق دلالت دارد
 بر مطلق زینت هر چیز که باشد پس
 محرم باید مزین سازد قلب خود را بمغز
 الله و امثال احکام او و حلیه ناخنی پوشد

باراستنکی قلب جنوبی ویدکرید کرالله
 باشد واحکام الهی خالصا و خاشعا
 بجای آورند باکردن کشیده و چشم در
 الفصل الثانی در بیان مقدمه و کیفیت
 واحکام طواف است پس شرط است
 طهارت از حدث و خبث از برای طواف
 واجب و وجوب قبل از طواف و در طواف
 مندوب احتیاطا وضو سازد و شرط صحه
 طهارت از آلودگی است از جامه

وبدن وفاقا للاكثر فظاهر المنتهى الا
 جماع والطلاق النص واكثر يقضى
 عدم الفرق في الطواف بين الفرض
 والنقل خلافا للتحرير والاقرب العفو
 فيه عما يعفى عنه في الصلوة وفاقا
 للشهيد بن خلافا لجماعه وقال السيد
 السند العلامة الطباطبائي في الشرح
 الصغير فلا يعفى عنه وهذا الأحوط
 وأما كيفية^ك يس واجبا ست نيت

در طواف واستدأته حكا إلى الفراغ
وقال السيد الطباطبائي طالب الله
ثراه والظاهر لا كفاء فيها بقصد ^{لفعل}
المتعين طاعه لله عز وجل وان كان
الاحوط التعرض لوجه من وجوب
او ندب وكون الحج اسلاميا او غيره
متمعا او غيره بان يقول اطوف بهذا
البيت سبعة اشواط في عمرة
الاسلام عمرة التمتع لوجوبه فربما

الى الله تعالى وواجبت ابتداء از
 حجر الاسود وانهتم به پس ابتداء شود
 بگردش از غیر حجر پس محسوب نخواهد
 شد آن دور مکر بر بیدن و محاذ
 بودن حجر و آن اول دور هفت دور
 می خواهد بود و نلت از حین حرکت محاذ
 حجر نباید کرد و باید مصد کند بود
 طواف را بر سمت سیار بالا جماع
 والمراد به جبل البيت علی سیاره

حال الطواف پس اگر بر زمین قرار داد
 شود یا وجه دیگر داند که عرفا است
 بعمل آورد جاهلاً او غامداً او ساهماً
 ولو بخطوة لم یصح و واجب است بر
 مطوف عاده و عود او و اگر عرفاً
 طواف کننده اش گویند کافیت و
 واجبست داخل کردن در طواف حجر
 حضرت ذبیح را بجلت آنکه ان از خانه
 اگر چه در این سید طباطبائی فرمود

و فيه نظر بل المستفاد من الصحيح و
غيره خلافه و واجب است ^{سجده} دو رکعت نماز
از برای طواف و لجب و دو رکعت
مندب در طواف ندب و واقع سازد
این دو رکعت را در خلف مقام حضرت
خلیل پس اگر داخل شود در سعی
و مستدکر شود در نکر دن طواف غلام
طواف ثم سعی لوجب تقدیم علی
پس اگر شک کند در عدد اشواط

طواف بعد الانصراف و الفرائض منه
 پس اغاده ندارد و طوافش صحیح بوده
 پس اگر شک در عدد اشواط کند در
 بین و شکش بین هفت و هشت باشد
 قطع کند و بنا را بر اقل که هفت کامل
 و افع شده گذارد و اغاده ندارد و بلا
 خلاف و اگر شک کند بین شش
 و هفت در بین طواف اغاده کند
 و جواب فی الفریضه و بینی علی الاقل

و بر سر و پشت و شکم بریزد و همان دعا
 و ذکر باره نزد حجر الاسود آید و همان دعا
 بخواند پس منوچکوه صفا شود از دردی که
 جناب اقدس محمدی صابرون و فخراندوان ^{محانی}
 حجر الاسود است بار امان و دل و اعضا بود
 نابالای کوه صفا تا نظر کند بخانه کعبه و
 برکن عراقی کند و حمد و ثنای حضرت
 رب العزة بجای آورد و از نعم عنبر
 مستاهی الهی بر خود بشمرد آنچه را می تواند

پس هفت نوبت الله اکبر بگوید و هفت نوبت
 الحمد لله و هفت نوبت لا اله الا الله پس
 سه نوبت به خواند دعای ماثور را و ان شاء
 الله ادعیه اش در نسخه علیحدہ ذکر خواهد
 شد چون بیان احکام اسنم
 پس بر احکام مطلع شوید و ادعیه
 در مجلس تلاوت نموده پس بعد از دعا صلوة
 بر رسول قرشی فرسند باز مشه نوبت بگوید
 الله اکبر علی ما هدینا الی اخره بعد ده

واما كَيْفِيَّةُ السَّعْيِ فِيهَا الْوَاجِبُ الَّذِي وَقَّاعًا
 الْوَاجِبُ اَرْبَعَةُ النِّيَّةِ الْمُشْتَمِلَةِ عَلَى الْفِعْلِ
 اعْنَى السَّعْيِ الْمَخْصُوصِ فَلَا يَدُّ مِنْ تَجَوُّزِ مَعْنَاهُ
 الْمُنْتَظَمِ لِلذَّهَابِ مِنَ الصَّفَا إِلَى الْمَرَّةِ وَالْعُودِ
 وَهَكَذَا سَبْعًا وَبَايْدَ نَتَيْتْ كَنْدِ بُوْدَنْ وَ
 كَرْدَنْ فَعَلْ رَاسَعِي حَجَّ الْإِسْلَامِ أَوْ غَيْرِهِ
 مِنْ عِمْرَةِ الْإِسْلَامِ أَوْ غَيْرِهَا وَالتَّقَرُّبِ إِلَى
 اللَّهِ بَابَيْنِ كَمَا يَكُونُ دَاسَعِي مِنَ الصَّفَاءِ وَالْمَرَّةِ
 فِي عِمْرَةِ الْإِسْلَامِ عَمْرُ الْمُتَمَتِّعِ لَوْجُوبُهُ قَرَبَةً

الى الله تعالى و باید مقدارن باشد نیت با فعل
 و حرکت و واجبست مستمر داشتن نیت در
 تا زمان فراغ پس اگر قطع کند یا بر گردد
 از این قصد عملش فاسد و استیناف سعی
 لازم است پس ابتداء از صفا کند و ختم
 بمروه و لو عکس بطل مطلقاً و لو سهواً و
 جهلاً و السعی بینهما سبعاً بعد ذهابه الى
 المروه و شوطاً و عوده منهما الى الصفا
 اخر او هجین تا کامل شود هفت نوبت اجماعاً

رطبه زنده عليك واضح و فعل كما ورد و
 وعاده الى آخره اما بالصعود عليها و
 عقبه و كعبه اعني ما بين الساق والقدم
 ملاصقا للصفاء واصابع قدميه جميعا
 ملاصقا للرويه ولا يجب صعودهما اجماعا
 و ذ هو اجماع بطريق المعهود استقبالا
 المطلوب بوجهه و مستحبات سعي ليس مستحب
 استند روی و آهسته روی که او
 هروله نامند و له الرقل المعروف ما بين

المنان و مستحب است خواندن ادعیه
 مشهوره بسم الله و بالله ^{والله} اکبر تا باخرو
 چون در محل شند رفتن بگذرد بگوید یا ذ
 المن و الفضل الی آخره و چون بمروه رسد
 مستحب است که بگوید یا لارود و ادعیه که
 در صفا خوانده بخواند و بگوید یا من امر
 یا العفو الی آخره و کوبه کند و دعای دیگر که
 ما تورا است بخواند اللهم انی استلک
 حسن الظن الی آخره و السعی عند نار کن

پس باطل خواهد بود حج و عمره بترك سعي
 بالنصر والاجتماع عامداً ولا يبطل كل
 منهما بتركه سهواً بلا خلاف فيه ههنا
 لیکن بعود دارند که فان تعدد العود أو
 استناب فيه بلا خلاف فیهما باطل می
 شود سعي بزبادتی عمدً امثل طواف و
 باطل نمیشود سعي بزبادتی در حالت سهو
 و چون سعي را تمام کند نیت کند که نقصیر
 میکنم از جهت محل شدن از عمره تمتع عمره

السلام از جهلند و واجب است قرینه الی الله پس
 تقصیر کند بدانکه جدا کند مو یا ناخن را
 بمقراض یا غیر آن از موی یا ریش یا شان
 و جایز نیست سر تراشیدن و سنن است
 که از اطراف موی سر یا ریش یا شارب
 بکبراند و بعضی از ناخنهارا قطع کند
 و بعضی را برای حج بگذارد و بر او حلال
 می شود هر چیزی که بر او حرام شده بود
 بغير از حلق و سنن است که خود را ^{شبه}

بمحرمان کند و طلب معرفت و مغفرت
 نماید که حاجات مستجاب است بی پنج اهرام
 بکشد و بهتر است که در روز هشتم بعد
 از نماز ظهر و عصر اهرام کند و غسل اهرام
 و آداب و نیت و دعا بنحویکه در اهرام عمره
 نسخه دیگر که مجموع ادعیه اش باشد انشاء
 الله حواله خواهد شد باید خوانده شود
 یا آنکه در جن غسل نیت کند که غسل اهرام
 حج اسلام حج تمتع میکنم قربه الی الله همچنین

جامه احرام را دیکر باره بپوشد و نیت
 کند که دو جامه را می پوشم در حج
 اسلام و حج تمتع از جهت آنکه واجب است
 مثلاً بر من اگر اصراف باشد قربۀ الی الله
 و طلباً لمرضااته و اگر خواهد بدو جامه
 مجدد امثل جامه های سابقه احرام
 بپوشد بکبر جایز است و بهتر است که
 يك نیت حج مجمل آن کند که حج میکنم حج
 اسلام و حج تمتع از جهت آنکه واجب است

قربة الى الله تعالى ونیت احرام بکند که
 احرام میگیرم بحج اسلام حج تمتع و تلبیه
 میگویم از جهت عقد این احرام از برای
 آنکه واجب است هر دو بر من چه اصاله
 باشد و چه بر سبیل نیابت قرآنی الله تعالی
 لبیک اللهم لبیک و در این جا محجّر است
 که تلبیه را مقدارن احرام دارد یا فاصله
 بکند و احوط آنست که اول مقدارن
 سازد و چون بر اقطار رسد که مشهور

و معروف است هنوز بر دم اقطار نرسیده
 تلبیه بگوید و چون مشرف شود بر ایطح
 باواز بلند بگوید و بهتر اینست که قبل
 از نیت آیند غایب خواند اللَّهُمَّ اِنِّیْ اَرِیدُ
 الْحَجَّ فِیْ سِرِّهِ لِيْ وَحَلَّتْ حِیْثُ حَسْبَتْ لِقَدَرِ
 الَّذِیْ قَدَرْتَ عَلَیْ وَبَارِدْ عَایْ بِیْکَرِ
 که اولش احرم لك شعری و بشری و محی
 بذ لك الى اخره پس تلبیه بگوید و بجای لبیک
 بحجّه و عمره میگوید بارتا باخر پس متوجه

منی میشود و اگر دعای لا اله الا الله
 المحکم الکریم که مشهور است بدعای
 فرج بخواند خوب است و بعد از آن
 اللَّهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ دَا تَا بَا خِرَکَ مَتَّصِلِیْهِ
 کتب ادعیه بدعای فرج ذکر شد ^{است} و
 تا باخروست است که شب عرفه در ^{من}
 باشد تا صبح و مشغول بطاعت و
 عبادت حضرت رب العزة و بخواند
 دعای صحیفه کامله و نمازهای مانده

را در مسجد معروف بجای آورد و چون
 نماز صبح را بجای آورد تعقیب کند
 تا طلوع آفتاب و روانه عرفات شود
 و بخواند دعای مانور او تلبیه بگوید
 تا عرفات و چون بعرفات رسد قطع
 تلبیه کند و چون اول زوال شود در
 عرفات نیت کند که می ایستم در عرفات
 از حال تا شام در حج اسلام و حج تمتع از
 جهت آنکه واجب است فريضة الى الله

و در حکم نیت باشد تا فارغ شود و
 واجب است که تا شام در عرفات
 بماند و سُنّت است که در تمامی حال
 وقوف با طهارت باشد و در وقت
 زوال غسل کند و بارهای خود را
 جمع کند و هر چه که موجب پراکندگی
 خاطر است از خود دور کند و قطع
 کند خیالات فاسد کاسد خود را
 و طلب مغفرت از عفا بخود کند و

بیک اذان و اقامت نماز ظهر و عصر
 در اوّل وقت ادا نماید و وقوف کند
 در دست چپ کوه و در پائین کوه وقوف
 کند اما در زمین مسطح و با اصحاب خود
 مجتمع باشند پهلوی یکدیگر و فرجه
 در میان خود نگذارند و بعد از نماز
 برخیزند و مشغول دعا شود و رو قبله
 کند و دل خود را که محال شویر آن حضرت
 ذوالجلال است متوجه مبداء فیض

دارد و شای الهی بجای آورد و تمجید
 حضرت اقدس جل شانہ نماید و قلیل
 کند و آیه الکرمی بخواند صد نوبت و
 صلوة صد نوبت بر جناب اقدس محمد
 بفرسند و انا انزلناه و لا حول و لا قوة الا
 بالله و قل هو الله صد نوبت بخواند
 و سعی کنند در دعا و تضرع و زاری
 انچه می تواند بکند و دعای صحیفه کلمه
 و دعای حضرت سید الشهداء روحی

و روح العالمین فداه بخواند و دعای
 اللَّهُمَّ اَنْتَ عَبْدُكَ فَلَا تَجْعَلْنِي تَاكْذَاوَكْذَا
 بخواند و حاجت خود را از خدا بخواند
 خود و دست بدرگاه حضرت واجب
 الوجود برآورده با کردن کج حوائج
 خود را از خلاق کریم بخواند که انشاء
 الله برآورده است و تصدق کند
 مال خود را بقدر قوه و اگر بتواند
 بنده ازاد کند **الفصل الخامس** اذاب

المشعر الحرام پس از روانه شدن و آمدن
 بسوی مشعر بسکینه و وقار و اوام تن
 و ذکر استغفار و توبه و انابه و تحایر
 وقت آمدن بمشعر الحرام بخواند اللهم
 لا تجعله اخر العهد و يساءركوبد اللهم
 اعنقنا من النار يا اللهم اعنقني من النار
 پس چون وقت رفتن بمشعر الحرام بیل
 سرخ رسد از سمت راست راه بگوید
 اللهم ارحم وقفی و زدنی علی سلمی

دینی و تقبل مناسکی بگوید و بسیار
بگوید اللهم اعنقني من النار يا الله ثم
اعنق رقبتي من النار و نماز شام و خفته
را تا خیر کند تا مشعر الحرام اگر چه ثلث
شب بگذرد و اگر نتواند رسید در راه
بکند و جمع کند میان هر دو نماز بیک
اذان و دو اقامت و نافله سام را پس از
خفتن بجای آورد و احوط آنست که چون
داخل مشعر الحرام شود نیت کند که

شب و در رمی آوردن در مشعر الحرام و
 حج اسلام تتمتع قریه الی الله تع و مستحب
 است که در شکم وادی فرود آید از
 جانب راست راه و دعای اللهم انی
 اسئلك ان تجمع لی فیها را بخواند و تاحیه
 قدرت این شب را بعبادت بسر نمود
 سنت است که در این شب هفتاد سوره
 ریزه بردارد برای رمی جمرات و چون
 صبح شود نیت کند که می ایستم در مشعر

المحرم تا طلوع آفتاب در حج اسلام و حج تمتع رخصه
 انکه واجب است آقره الى الله تعالی واجب است مانند
 طلوع آفتاب و سنت است که وضو کند
 بعد از غسل و در حال وقوف بایستد
 و دعایها ماثوره منقوله این مقام که در رخصه
 ادعیه مرحوم مجلسی و پدر بزرگوارش مرحوم
 ملا محمد تقی جمع کرده اند مناسب است ادعیه^{ایش}
 نامند بخواند و حمد و شکر حضرت ایزد
 را بجای آورد و صلوة بر محمد و آل او

بفرسند و بعد از خواندن ادعیه دعا
 کند بجه خود و پدر خود و مادر و برادران و
 و خواهران و ذوالحقوق و اخوان ایمانی و مشرکین
 و مؤمنان حتی اهل و عیال و مال و چون
 شمش خاور بر کوه قدرت مشهور بشیر
 بتابد اعتراف بکنان ها بکند و هفت مرتبه
 استغفار کند و روانه منی شود با ذکر
 و استغفار و سکنه و وقار و چون بود
 محشر برسد تند برود مانند شتر اگر

پیاده باشد و اگر سواره باشد تند براند
 راحله خود را صد کام و در وقت شند
 رقبین تا با خبر بگوید که اللَّهُمَّ سَلِّمْ بَیْنَ
 دَاخِلِ مَنیْ شُود بِنُحْوَانْدِ اَیْنِ دَعَا رَا کَ اللَّهُ
 هَذِهِ مَنیْ بِسْ وَ اِجَابِ اسْتِ کَ بَزْ جَمْرَه
 بَیْاِیْدِ وَ نِیْتِ کَنْدِ کَ اَیْنِ جَمْرَه رَا بِهَفْتِ
 سَنَکْ مِیْزَنِمِ دَرِ حَجِّ اسْلَامِ وَ حَجِّ تَمَتُّعِ اَدی
 اَوْ جِهَتِ اَنکَ بَرَمِنْ وَ اِجَابِ اسْتِ قَرْبَهٗ اِلی
 اللَّهُ وَ هَفْتِ عَدَدِ سَنَکْ رِیْزَه بَیْاِیْدِ یَکْ

يك بر جهره بزنند و واجب است كه اين
 سنگها را از حرم بردارد و مرسته ديگر
 بر جهره مى انداخته باشد و مستثناست
 كه رنگين باشند مثل سرمه يا رنگ ديگر
 و نقطه نقطه باشند و وسط باشند بقدر
 سر انگشت باشند و مستحب است كه
 در وقت روى بياده باشند و احوط آنست
 كه با وضو باشند و چون سنگ بزرگها را
 در دست كيرد پيش از آنكه اخن ايند عاقل

بخواند اَللّٰهُمَّ هُوَلَاءُ حَصَنَاتِيْ اِلَى
 اٰخِرٍ وَبَاهِرٍ سَنَتِكَ كَمَا اَنْدَاوَدَ اِيْنَ دَعَا مَجْهُوْلًا
 اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُمَّ اَخْرِذْ عَيْنَ الشَّيْطَانِ اِلَى
 اٰخِرٍ وَمِيَانَهُ اَوْ جِهْرَهُ دَهْ زَنْدَعُ بَاشَدِ وَبِشْتِ
 بَعْتَلَه كَنْدُ وُورُ وُجْهَهُ وَ سَنَكْرَا بَرَا نَكْشْتِ
 مَهْمَنْ كَدَارَدِ وَبِنَاخُنْ اَنْكَشْتِ شَهَادَتُ بَيْنَدُ
 وَچُونِ قَاوَعِ شُوْدِ وَبِحَايِ حُوْدِ بَرَكْ كَرْدِ
 بخواند اَللّٰهُمَّ بِكَ وَثِقْتُ اِلَى اٰخِرِ اَمْرِيْ
 وَاجِدِسْتِ كَشْتِ يَا كَاوِيَا كُوْ سَفَنْدِ دِيْجِ

کند و نیت کند که ذبیح می‌کنم این هکذیفا
 در حج اسلام و حج تمتع از جهت آنکه واجب است
 فرموده الی الله تعالی و واجبست که در روز ^{عید}
 بمکشد پیش از سر تراشیدن و بعد از می
 جمره و اگر شتر بخرد باید پنج ساله باشد
 یا دوشش سالگی و اگر گاو یا بز باشد ^{افلا}
 یکساله یا در بین یک و دو باشد و اگر ^{سفند} گوسفند
 ذبیح کند اولی هفت ماهه اوشت یا دوشست
 باشد و باید که معبوس و بیخود نباشد و بیسپار

الا غریب باشد و بلکه سنت است که سهین
 و فریب باشد و انرا بعرفات برده باشند و
 وقت فوج پانصد غای و جَهَّتْ وَ جَهِّيْ
 فَاِذَا خَرَجْتَ مِنْهَا وَ اَللّٰهُمَّ قَتِّلْ مِنِّيْ دُوَاخِرَ
 بگوید و بهتر است که خود بکشد و اکثر
 دست بالا ای دست کشنده گذارد و قوه
 کند و احوط آنست که بعد از کشتن مذکور
 و اسیر شمت کنند بابت حصه و از برای
 خود فرار دهند و از همان حصه بخورند

اگر چه کسی باشد و در وقت خوردن نیت
 کند که میخورم گوشت فریانی حج ایسلام
 و حج تمتع را از جهت رضای الهی و بهتر
 آنست که نیت سه یک خود را صدق
 کند و سی یک دیگر را بقانع معسر دهند
 قانع کسیست هر چیزی و هر قدر از برایش
 بفرستند بکیرد و راضی باشد و معسر
 کسیست که از تو غنی تر باشد و از تو سوا
 میکند و از جهت معسر پیشتر باید فرستاد و اگر

هر دو از یاران و دوستان باشند و لبست
 و در وقت فرستادن یاد دادن نیت کند که
 این گوشت قربانی هدیه حج اسلام ^{و حج} تمتع و امید
 یا میفرستم از جهت فایده یا معشرفیه ^{و حج} الی الله
 و سر یک دیگر را بفقرا و مساکین دهد
 و نیت کند که بصدق میبکنم این گوشت هدیه
 حج اسلام ^{و حج} تمتع و افریه ^{و حج} الی الله ^{و حج} اسما و اول
 بعد از این واجبست سر را تراستیدن ^{و حج} یا نصیر
 از موی و ناخن و منتهین است زانرا بقیصیر

و سر تراشیدن بهتر است خصوصاً
 حاجی را و چون خواهد سر تراشید نیت
 کند در ابتداء سر تراشیدن که سر می
 تراشم از جهت محل شدن از احرام حج
 اسلام حج تمتع از جهت آنکه واجب است
 قربة الى الله تعالى و بهتر است که اسناد
 سلمانی نیز نیت کند و مستحب است که
 روی بقبله باشد و ابتدا بجانب راست
 پیش سر کند و این دعا بخواند تا باخر که

اللَّهُمَّ اعْطِنِي الْخَيْرَ بِسُوءِ مَوِيٍّ مَرَّجَعٍ كَرِهٍ
 دَفْنٍ نَمَائِدٍ وَاحْوَطْ حُلُقَ تَمَامِي رَأْسِي
 وَأَزْطِ اطْرَافَ رَيْشِي وَشَارِبَ قَطْعِ شَعْرِي
 مُسْتَحَبَّ اسْتِ وَدَرْجِينَ تَقْصِيرِ حَيْدٍ وَسَبِيلِ
 نَيْتِ كُنْدِ كِهْ تَقْصِيرِي كُنْمِ از جِهَتِ مَحَلِّ
 شَدْنِ از اِحْرَامِ حَجِّ اسْلَامِ حَجِّ تَمَتُّعِ از جِهَتِ
 اَنْكِهِ وَاجِبِ سِتِّ قَرَبَةِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى وَهَرَقِ
 از این اَعْمَالِ فَارِغِ شُودِ بَارِهَ مَعَاوِدِ
 بِمَكَّةَ در روز عیدِ کُنْدِ از جِهَتِ دَوَاطِمِ

وسعی و اگر متعذر باشد روزیازدهم
 بیاید و احوط اینست که دیگر تاخیر نکند
 و چون بمکه آید دیگر باره سنت است که
 غسل کند و نلغنها را بکشد و شارب بکشد
 و مستوجه بذكر و تجمید و تحمید و تعظیم الهی
 و صلوة بر محمد و آل محمد انچه مقدور باشد
 و چون بدر مسجد آید بگوید اللهم اغنی
 الی اخر کس بنزد حجر آید و استلام کند و ^{تقبیل}
 و سایر اذاب بعمل آورد و الله اکبر بگوید و ^{نیت}

كُنْدَ مَعَارِنِ اَوَّلِ شَوِّطِ كِه
 هفت شَوِّطِ طَوَافِ رِیَارَتِ
 خَانَهٗ كَعْبَهٗ مَبِیَّكُمِ دَرَجِ
 اِسْلَامِ وَتَجِ ثَمَّتَعِ اَزْجِهَتِ اَنَكُمِ
 وَاجَبِیست قَرَبَهٗ اِلَى اللّٰهِ تَعَالٰی
 وَبِهَمَانِ عَنَوَانِ كِه مَذْكُورِ
 شَدِ هفت شَوِّطِ طَوَافِ كُنْدِ
 وَبَعْدِ دَوْرَكِتِ نَمَازِ رِیْشْتِ مَقَامِ
 حَضَرَتِ اَبِرَ اِهْمِ عِبَّاجَايِ وَدَوْنِیَّتِ

کند که دو رکعت نماز طواف حج اسلا
 حج تمتع میبکنم از جهت آنکه بر من واجب
 فریبه الی الله تعالی و بنحویکه گذشت
 تمام کند پس به نزد حجر الاسود آید
 و او را بگوید و الله اکبر بگوید و
 اعنالی که در عمره مذکور شد کلام
 بجل آورد منوجه صفا شود انشاء الله
 تعالی پس هفت شوط سعی کند
 میان صفا و مروء بنحویکه گذشت

انفا پس در اینجا حال نیز نیت کند باین
 طریق که هفت شوط سعی میکنم
 میان صفا و مروه در حج اسلام و حج
 تمتع از جهت آنکه واجبست قرینه
 الله تعالی پس دیگر باره نزد خانه کعبه
 آید و بطریقی سابق بان هفت شوط
 طواف شایانجائی آورد و چنین نیت
 کند که هفت شوط شاء میکنم در حج
 اسلام و حج تمتع از جهت آنکه بر من واجبست

قرۃ الی الله تعالی پس در مقام خضر
 خلیل باز دو رکعت نماز بجای آورد
 بنحویکه گذشت و در نماز بان نیت ^{بغیر} شایسته
 را مجدد کند که دو رکعت نماز میکنم
 نماز طواف نشاء از جهت آنکه واجب
 است قرۃ الی الله و این طواف ^{واجب} و آن
 است در حج تمتع و فرائد و افراد و عمره
 مفردة و در عمره تمتع طواف شایسته
 ایشانست بدانکه هر وقت سر می برد
 باشد

یا تفصیر میکند محل می شود هر چه را که
 محرم بوده مگر زنان و صید و احوط
 ترك کردن بوی خوش است تا طواف
 زیارت بکند پس از طواف زیارت
 بیوید بوهای خوش را آنچه خواهد
 و ایضا اجتناب از بوی خوش کند
 مثل از سببی و چون طواف نشا کند
 زنان بروی حلال میشوند و احوط
 اجتناب از صید از وقت احرام است

تا بعد از طواف نشاء تا بعد از انقضای
 ایام تشریف است و اولی آنست که دست
 دوختن بنوشد و سر بنوشد تا سعی
 میانۀ صفا و مروه بجای نیاورد و
 بوی خوش نکند تا طواف نشاء
 بجای نیاورد الفصل الثانی فی احکام
 منی بعد العود من مکه الیها اعلم ان
 الحاج اذا قضی مناسکة عبک شرفنا
 الله تعالی مع المخادیم المؤمنین

رزقنا الله تعالى آمين يارب العالمين
 من طواف الزيارة والسعي وطواف
 النساء يجب عليه العود والمبيت
 بمبنى ليلة الحادي عشر والثاني عشر
 طلقا والثالث عشر إذا لم يتوق الضيق
 والنساء أو غربت الشمس وهو بمبنى
 ليلة الثالث عشر ولو بات بغيرها
 ليلة كان عليه شاة أو ليلتين
 فشانان ولو كان ممن يجب عليه المبيت

فِي اللَّيَالِي لثَلَاثٍ وَتَرَكَ الْبَيْتَ بِهَا
 أَجْمَعَ لِمَنَّهُ ثَلَاثُ شَبَابَةٍ لِكُلِّ لَيْلَةٍ
 سَاءٌ وَاطْلَاقُ الصَّطَاحِ كَالْفَنَائِ
 لِيَشْتَمِلَ الْجَاهِلُ وَالْمُضْطَرُّ وَالنَّاسِي
 وَبُكُونُ خَيْرَاتِنَا لَا كِفَارَةَ وَحْدَ الْمَبِيتِ
 بِهَا أَيْ الْقَدَرِ الْوَاجِبِ مِنْهُ أَنْ يَكُونَ
 بِهَا لِيَلَا حَتَّى يَتَجَاوَزَ نِصْفَ اللَّيْلِ فَلَهُ
 الْخُرُوجُ مِنْهَا عِدَالِ انْتِصَافٍ وَلَوْ إِلَى
 مَكَّةَ رَزَقَ اللَّهُ تَعَالَى وَالْكَوْنَ بِهَا إِلَى

الفجر افضل ويجب رمي الجمرات الثلاث
 في الايام التي يقسم بها كل جمره بسبع
 حصيات بان يبدء بالاولى ثم الوسطى
 ثم الجمره العقبة فلونكس اعاد على
 الوسطى وجمره العقبة وقت الرمي
 ما بين طلوع الشمس الى غروبها على
 الا شهر الاقوى وهمجنين هرسنكي
 كرمي اندازد الله اكبر بكويد واكر
 دغاي سابق كراشاده مجلس شد

خوانده شود اولی است و در جمره
 عقبه پشت به قبله میکند و نمی ایستد
 نزد آن برای دغله و تکبیر سنت است
 در منی و بعضی واجب دانسته اند
 عقب پانزده نماز که اولش ظهر روز
 عید است و آخرش صبح روز سیزدهم
 و در شهرهای دیگر عقب ده نماز
 بعد از هر نماز میگوید الله اکبر الله
 اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر

والله الحمد والله أكبر على ما هدانا
 الله أكبر على ما رزقنا من بهيمة الانعام
 والحمد لله على ما اهلانا اشأنا ثم ستم
 سنت است که در ایام منی نمازهای
 واجب و سنت زاد مسجد حنف بنجا
 اورد و صد رکعت نماز و صد مرتبه
 گفتن سبحان الله و صد مرتبه لا اله
 الا الله و صد مرتبه الحمد لله گفتن
 در این مسجد ثواب عظیم دارد و چون

بمکبر کرد دست است که داخل
 کعبه شود و سنت است که پیش از
 دخول غسل کند و پا برهنه داخل
 شود و در وقت داخل شدن هر دو
 حلقه در زان بکند و بگوید اَللّٰهُمَّ
 الْبَيْتَ بَيْتَكَ وَالْعَبْدُ عَبْدُكَ وَ
 قَدْ فَتَّحْتَ لِيْ دَخْلَهُ كَمَا اَمَّنَا فَا مَتِّعْ
 مِنْ عَذَابِكَ وَاجْزِئْ مِنْ سَخَطِكَ
 پس داخل شود و بگوید اَللّٰهُمَّ

اَمَّا فُلْتُ وَمِنْ دَخَلِهِ كَانَ اِمْنًا فَاَمِنْتُ
 مِنْ عَذَابِكَ عَذَابِ النَّارِ پس دور کعت
 نماز بگذارد و میان دو ستون بر
 سنک سرخ در رکعت اول حم سجده
 بخواند و در رکعت دوم عدد ایات
 ان از قرآن بخواند و در گوشه ای
 کعبه نماز کند و بگوید اَللّٰهُمَّ
 مِنْ نَهْيَا وَنَعْبِي وَاَعْدَا وَاسْتَعِذَّ
 لَوْ فَاَدَاةً اِلَى الْمَخْلُوْقِ جَاءَ رَفْدُهُ وَجْوَ^{ثُهُ}

وفوافله وفوافله فاليك كانت
 يا سيدي هتيثي وتعبثي و
 اعدادي واسعدادي رحباء
 وفذك وجائزتك فلا تحيب اليوم
 وجائني يا من لا يحيب سائله ولا
 ينقص نائله فاني ائتلك اليوم بعمل
 صالح قدمته ولا شفاعته مخلوف
 رجونه ولكني ائنيك مقرا بالذوب
 والاساءت على نفسي فانه لا حجة

لِي وَلَا عُدْرَ فَاسْئَلْكَ يَا مَنْ هُوَ الْكَ
 اِنْ نَصَلِي عَلَى مُحَمَّدٍ وَالْمُحَمَّدِ وَان
 تَغْطِبَنِي وَتَقْلِبَنِي عَشْرِينَ وَتَقْلِبَنِي
 بِرَغْبَتِي وَرَغْبَتِي وَلَا تَرُدَّنِي وَلَا
 تَرُدَّنِي مَحْرُومًا وَلَا مُجْبُورًا وَلَا خَائِبًا
 يَا عَظِيمَ يَا عَظِيمَ يَا عَظِيمَ اَرْجُوكَ ه
 لِلْعَظِيمِ اَسْأَلُكَ يَا عَظِيمَ اَنْ تَغْفِرَ لِي
 الذَّنْبَ الْعَظِيمَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَ
 بِسُجْدٍ رُودٍ وَدُرِّ خَالٍ سَجْدَةٍ ابْنَدْعَا

يَجْزَا نَدْلًا بِرَدِّ عَضْبِكَ الْآحْلَاكَ وَ
 لَا يَجْبِرُ مِنْ عَذَابِكَ الْآرْحَمَنُ وَلَا
 يَنْجِي مِنْكَ إِلَّا النُّضْرُ عَالِيكَ فَهَبْ
 لِي يَا إِلَهِي مَرْجًا بِالْقُدْرَةِ الَّتِي بِهَا
 مَحْبَى أَمْوَاتِ الْعِبَادِ وَبِهَا تَنْشَرِمَتِ
 الْبِلَادُ وَلَا تَهْلِكُنِي يَا إِلَهِي عَمَّا سَجِبَ
 لِي دُعَائِي وَتَعَرَّفَنِي الْإِجَابَةُ اللَّهُمَّ
 ارْزُقْنِي الْعَافِيَةَ إِلَى مُنْتَهَى أَجَلِي
 وَلَا تَشْمِتْ بِي عَدُوِّي وَلَا تُكِنَّ

عنقي من ذ الذي يرضني
 ان وضعتني ومن ذ الذي
 يضعني ان رفعتني وان اهلكني
 فمن ذ الذي يعرض لك في
 عبدك او يسئلك عن امرك
 فقد علمت يا الهى انك ليس
 في حكمك ظلم ولا في نعمتك
 عجلة انما يعمل من مخاف الموت
 وانما يحتاج الى الظلم الضعيف

وتدعّاليت يا الهي عن ذلك
 علواً كبيراً فلا تجعلني للبلاء
 عرضاً ولا لتقمتك صباً ^{مهلكاً} ^{مهلكاً}
 واقطن عهدي ولا تؤدّ يدي في
 فخري ولا تسعني ببلاءٍ عليّ اشد
 بلاءٍ فتدري ضعفتي وملاء حيلتي
 ونصر عيالك ووحشتي من
 الناس وانني بك اعوذ بك
 اليوم فاعدني واستجير بك و

اجرنی واستعین بک علی الظّراء
 فاعنّ واستنصرک فانصرنی و
 انوکل علیک فاکفنی واومر بک
 فامتّی واستهد بک فاهدنی و
 استرحمک فارحمی واستغفرک
 ثمّ اعلم فاغفر لی واسترزقک من
 فضلك الواسع فارزقنی ولا
 حول ولا قوّة الا بالله العلیّ
 اعظم اشأّم لا یجها رم یس برکّی

اید که محاذی حجر الاسود است
 و شکم خود را بر او مالید و بگوید
 یا واحد یا احد یا ما احد یا صریب یا
 عبید یا عزیز یا حکیم رب لا تدن
 فرج او انت خیر الوارثین رب
 هب لی من لدنک ذتیة طیبة
 انتک سمیع الدعاء اشارة یحجم
 دور سنون بگرد و شکم و پشت
 بان ستون بمالند و همین دعا

بخواند و دست و بدن را هفت بار
 ارکان بما لدخوصاً رکن میانی
 و نماز واجب را در کعبه نکند ارم
 و چون بیرون رود بگوید الله اکبر
 الله اکبر الله اکبر اللهم لا تجعل
 عهدي بلائنا ربنا ولا تسمتنا
 أعدائنا فانك انت الضار النافع
 اشاره ششم چون از دربان
 بپایین ابد نزدیکان را بردست چپ

من خلقك اللهم كما بلغ رسالاً
 وجاهد في سبيلك وصدع بالحق
 واوذي منك وفي جنبك حتى
 اناه اليقين اللهم اقبلني مغفلاً
 مني مستجاباً لي بافضل ما يرج
 به احد من وفدك من المغفرة و
 البركة والرحمة والرضوان والعتا^{فة}
 مما ينبغي ان اطلب فاسئلك
 ان تعطيني مثل الذي عطيته⁹⁹

وَفَضْلًا مِنْ عِنْدِكَ تَزِيدُنِي عَلَيْهِ
 اللَّهُمَّ إِنْ أَمَشْتَنِي فَاعْفُرْ لِي وَإِنْ
 أَحْيَيْتَنِي فَأَرْزُقْنِيهِ مِنْ قَابِلِ اللَّهُمَّ
 لَا تُجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ بَيْتِكَ
 اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ امْتِكَ
 جَمَلْتَنِي عَلَى دَابَّتِكَ وَسَتَرْتَنِي
 فِي بِلَادِكَ حَتَّى أَدْخَلْتَنِي
 حَرَمَكَ وَأَمْنَكَ وَقَدْرَكَ إِنْ
 فِي حَسَنِ ظَنِّي بِكَ إِنْ تَعْفُرْ لِي

ذنوبي فان كنت غفرت ذنوبي
 فاندد عني رضى وقريني اليك
 زلني ولا تباعدني وان لم تغفر لي
 فمن الان فاغفر لي قبل ان تناي
 عن بيتك داري وهدا واانصر
 ان كنت اذنت لي غير اغب
 عنك ولا عن بيتك ولا مستبد
 بك ولا به اللهم احفظني من بين
 يدي ومن خلفي وعن يميني وعن

عَنْ شِمَالِي حَتَّى تَبْلُغَنِي أَهْلِي وَ
 أَكْفَنِي مَوْنة عِبَادِكَ وَعِيَالِي
 فَأَنْتَ وَلِيُّ ذَٰلِكَ مِنْ خَلْقِكَ وَ
 مَتَى مَقَامُ أَوَّلِ دُرُوفَتِي كَرِيمُونَ
 مَحِي ائِدْ دَسْتِ بَدْرِ كِرْدِ وَ بَكُوئِدِ
 الْمَسْكِينِ عَلَيَّ بِأَبْكَ فَضْلِكَ
 عَلَيْهِ بِالْحِجَّةِ پَسِ نَزْدَ آبِ زَحْرَمِ
 رَفْتِهْ أَنْدَكِ بَنُوشْدِ پَسِ بِيْرُونَ
 ائِدْ وَ بَكُوئِدِ اَبْثُونِ اَبْثُونِ غَابِدُونَ

وَرَبَّنَا حَامِدُونَ إِلَى رُبَّنَا رَاجِعُونَ
پس بسجده رود و سجد طویل بجا
آورد و از باب المختلطین که برابر
رکن شامیست بیرون رود و
بگوید که اَللّهُمَّ اِنِّیْ اَنْقَلَبُ عَلٰی
اِنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اَللّهُ مُفَاعِدِیْ
مُسْتَحْتَبِ اسْتِکْرَامِیْ
امدن از مکه بکدم خرماینجیر
بضد و کند تا کفاره چیزها

باشد که شاید از روی جهالت
 از روی واقع شده باشد مثل
 بدن خوارانیدن یا شپش از بدن
 افتاده باشد یا مانند آن و سنت
 است که عزم کند بر خود و آن
 حق تعالی طلب کند که مرتبه
 دیگر بر کرد و بیج بیت الله
 المحرام زیارت سید انام و ائمه
 معصومین صلوات الله علیهم

اجمعین اظاہرین مقام ستیو
 سیصد و شصت و دو طوف
 کردن در ایام حج بعد اایام
 سال پس اگر نتواند سیصد و
 شصت طوف بکند مقام چہا
 مستحبست کہ حین توجہ عبدینہ
 در معرض صلوات اللہ علیہ والہ
 فرود آید و ان مسجد است نزدیک
 مسجد شجرہ و اگر وقت نماز باشد

نماز بجا آورد و اندکی بخوابد
 خواب در شب و خواب در روز
 و احوط آنست که در حرم مدینه
 مشرف بر عمارت و کعبه نکند
 و از سنگستان لیلی است
 و اقم صید نکند مقام پنجم
 زیارت حضرت سید الشاه
 بکند در سه موضع یکی در خانه
 آنحضرت و ظاهر اینست که مد

ان جلیله معظم ان جا باشد و دیگر
 در روضه که ان میان قبر و منبر^{ست}
 و دیگر در بقیع نزد فرزندان ان
 سید^ع معظم و گرفتن روزه سه
 روز ^{رومده مشرف} چهارشنبه و پنجشنبه و
 جمعه و در شب چهارشنبه
 نماز کند نزد ستون ابی لبابه
 و شب پنجشنبه نماز کند نزد
 ستونی که بهلوی مقام رسول

امین است و در شب جمعہ نیز
 نزد آن ستون رود و در آن شب
 و روز نماز گذارد و اگر نفس
 ضعیف و سرکش نباشد در این
 سه روز مخصوص لغو نکوید و
 بدکر خالق اکبر مشغول باشد
 و از مسجد بیرون نرود مگر از
 جهة قضای حاجتی و بسیار
 کم بخوابد بلکه اگر تن پرور

نباشد خواب نکند پس دو ز جمع
 حمد حضرت سُبْحَانِ وِثْنای خَالِقِ
 یکنار اِیْجای آورد و صلوة بر رسول
 کریم بفرستد و حاجات خود را
 از حضرت حق درخواهد و این
 دعا بخواند که انشاء الله مراد اثر
 حاصل گردد اللهم ما كانت
 لی البک من حاجة شرعت انا
 فی طلبها و التماسها ولم اشرع

سالتكها اولم اسألكها فإني
 اتوجه اليك بنبيك محمد
 بنى الرحمة صلى الله عليه و
 اله في قضاء حوائجى صغيرها
 وكبيرها مقالء اول
 مستحبست كرمسجد مد بنى طبر
 رود ودر هر مسجدى نماز گذارد
 مثلاً در مسجد احراب و مسجد
 فتح و مسجد فضيع و مسجد مينا

و مقبره امّ ابن اهِيم و بعد بنیاد
 عبور شد اءرود خصوصاً
 قتر حمزه و مکروهست خواب
 کردن در مساجد خصوصاً در
 مسجد سیّد المرسلین و خاتمه
 النبیین جناب محمد مصطفیٰ
 صلی الله علیه و آله و سلم
 مفاطه دویم چون داخل مدینه
 منوره شود غسل دخول کند

وعَسَلُ زِيَارَتِ ان سرور کند
 واز باب جبرئیل امین شرف
 الله تعالی داخل مسجد شود
 و بگوید السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا حَبِیْبِ
 اللَّهُ السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا صَفْوَةَ اللَّهِ
 السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا امِیْنَ اللَّهُ هـ
 اشهد انک قد دخلت لأمّتک
 وجاهدت فی سبیل الله و
 عبدته حتّی اُتیتک البقیة

فجزاك الله افضل ما جرى
 نبيا عن امته اللهم صل
 على محمد وال محمد افضل ما
 صليت على ابراهيم وال ابراهيم
 انك حميد حميد مغالاة سيم
 پس می آید ثابته نزد ستون
 پیش از جانب راست قبر نزد
 سر قبر و نزد گوشه قبر می
 ایستد روی بقبله و دوش

چپ بجانب قبر میکند و دوش
 راست بجانب منبر کرده و نیت
 کند که زیارت حضرت خاتم الانبیا
 بنیارسول خدا محمد مصطفی
 بجای می اودم از جهة انکه
 بر من مستحبست مرتبه الى الله
 پس بگوید اشهد ان لا اله الا
 الله وحده لا شريك له واشهد
 انک رسول الله واشهد انک قد

بلغت رسالات ربك ونصحت
 لأمتك وجاهدت في سبيل
 الله وعبدت الله مخلصاً حق
 اتيك اليقين بالحكمة و
 الموعدة الحسنة وارتب الذ
 عليك من الحق وانك ودف
 بالمؤمنين وعلظت على الكافر
 فبلغ الله بك افضل شرف محمد
 المكرمين الحمد لله الذي

استنقنا بك من الشرك والظلال
اللهم فاجعل صلواتك وصلوة
ملائكتك المقربين وعبادك
الصابحين وانبيائك المرسلين
واهل السموات والارضين و
من سيج لك يا رب العالمين من
الاولين والآخرين على محمد عبدك
ورسولك ونبيك واميرك و
نبيك وحبيبك وصفيك و

خَاصَّتْكَ وَصَفَوْنَكَ وَخَبَّرْتَكَ
 مِنْ خَلْقِكَ اللَّهُمَّ اعْطِهِ الدَّرَجَةَ
 الرَّابِعَةَ إِنَّهُ الْوَسِيلَةُ مِنَ الْجَنَّةِ
 وَابْعَثْهُ مَقَامًا حَيُّوْدًا يَغِظُهُ بِهِ
 الْأَوَّلُونَ وَالْآخِرُونَ اللَّهُمَّ أَنْتَ
 قُلْتَ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ
 فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمْ
 الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا
 وَإِنِّي أَتَيْتُ نَبِيَّكَ مُسْتَغْفِرًا نَائِبًا

من ذنوبی وانی اتوجّربک الی الله
 ربّی ورتّبک لیغفر لی ذنوبی پس
 اگر حاجتی داشته باشد پشت
 بقبور روی بقبله آورد و دستها
 را بردارد و حاجت خود را از حضرت
 و جن طلب کند که برآورده می شود
 و بعد این دعا را بخواند اللهم
 الیک الحاجات امری و الی قبر محمد
 عبدک ورسولک صلّونک ه

عليه واله اسندت ظهري و
 القبلة التي رصبت لمحمد صلى
 الله استقبلت اللهم اني اجتهد
 لا املك لنفسي خبر ما ارجو لها
 ولا ادفع عنها شر ما احدث رعليها
 واصبحت الامور بيدك فلا فقيرا
 مني اني لما انزلت الي من خبر
 فقير اللهم ازدني منك بخبر
 فانه لا راد لفضلك اللهم اني

اعوذ بك من ان اعوذ بك من ان
تبدل اسمي وتغير جسمي ان تريد
نعمتك عني اللهم كرمي منك
بالنقوى وحملي بالنعم واعمرني
بالعافية وارزقني شكر العافية
يس بمقام جبرئيل امده زينواود^ن
وبكوبد اي جواد اي كرم واي
فريب اي بعيد اسئلك ان
تصلي علي محمد وال محمد واسالك

ان تردد علی نعمتک وهر زنی که
 مبتلا باشد بخون استحاضه چون
 دعا را میخواند یا ک میبشود پس
 به نزد منبر اید و چشمها و رو بخود
 بر پاییهای منبر بمالد شفایابد
 سیما شفای چشم بعد بایستند نزد
 ان و حمد و ثنای الهی بجای آورد
 و حاجات خود را بطلبد و چون
 داخل مسجد رسول خدا شود

صلوة بفرستد مقاله چهارم
 در بیان زیارت حضرت فاطمه
 است ابن بابویه القتی رضی الله
 عنه ذکر کرده است که غسل
 کردم و منجانه حضرت فاطمه و منم
 از باب جبرئیل از نزد ستون د^{خل}
 شدم بر پشت آن خطره که رسول
 خدام در آنجا است پس ایستادم
 نزد آن خطره و دست چپ من

بجانب ان خطرم بود و پشت قبله
کردم و روی بان حضرت و گفتم
السَّلام عليك يا بنت رسول الله
السَّلام عليك يا بنت نبي الله
عليك يا بنت حبيب الله السَّلام
عليك يا بنت خليل الله السَّلام
عليك يا بنت صفى الله السَّلام
عليك يا بنت امين الله السَّلام
عليك يا بنت خير خلق الله السَّلام

عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَفْضَلِ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ
 وَرُسُلِهِ وَمَلَأْتُكَ السَّلَامَ عَلَيْكَ
 يَا بِنْتَ خَيْرِ الْبَرِّ بِالسَّلَامِ عَلَيْكَ
 يَا سَيِّدَةَ الشَّاءِ الْعَالَمِينَ مِنْ
 الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ السَّلَامَ عَلَيْكَ
 يَا زَوْجَةَ وَلِيِّ اللَّهِ وَخَيْرِ الْخَلْقِ بَعْدَ
 رَسُولِ اللَّهِ السَّلَامَ عَلَيْكَ يَا أُمَّ
 الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَتِي
 سُبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ السَّلَامُ عَلَيْكَ

ابْنُهَا الصَّدِيقَةُ الشَّهِيدَةُ الْمُعْصُومَةُ
 الْمَظْلُومَةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ ابْنُهَا
 الرُّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 ابْنُهَا الْفَاضِلَةُ الرَّكْبَةُ السَّلَامُ
 عَلَيْكَ ابْنُهَا الْحَوْرِيَّةُ الْأَنْسَبَةُ
 السَّلَامُ عَلَيْكَ ابْنُهَا النَّقِيبَةُ
 النَّقِيبَةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ ابْنُهَا
 الْمُحَدَّثَةُ الْعَلِيْمَةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 ابْنُهَا الْمَحْزُونَةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ

يَا فَاطِمَةُ بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ وَرَحْمَةُ
 اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَ
 عَلَى رُوحِكَ وَجَسَدِكَ أَشْهَدُ
 أَنَّكَ مُضِيَّتْ عَلَى نَبِيَّةٍ مِنْ بَنَاتِ
 وَإِنْ مِنْ سَرِّكَ فَقَدْ سَرَّ رَسُولُ
 اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَمَنْ
 جَفَاكَ فَقَدْ جَفَا رَسُولَ اللَّهِ وَ
 مَنْ إِذَاكَ فَقَدْ إِذَا رَسُولَ اللَّهِ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَمَنْ وَصَلَكَ

فقد وصل رسول الله ومن
 فطعك فقد قطع رسول الله
 لأنك بضعة منه وروحة التي
 بين جنبيه كما قال افضل سلم
 الله وصالوته عليه اشهد الله
 ورسوله وملائكته اني راض
 بمن رضيت عنه ساخط على
 من سخطك عليه متبري ممن
 تبرت منه موال لما واليت معا

لَمَنْ عَادَيْتَ مَبْغُضٌ لِمَنْ ابْغَضْتَ
 مُحِبٌّ لِمَنْ أَحْبَبْتَ وَكَهَى بِاللَّهِ
 شَهِيدًا وَحَسِبًا وَجَارًا وَمَثَبًا
 وَجَوْنَ بَعْتُورٍ شَهِدًا وَدَبْكُودًا
 يَا صَرِيحَ الْمَكْرُوبِينَ وَيَا حَجِيبَ
 دَعْوَةِ الْمَضْطَرِّينَ اكْشِفْ عَنِّي
 عَنِّي وَهَمِّي وَكَرْبِي كَمَا اكْشَفْتَ
 عَن نَبِيِّكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ
 أَلْهِمَّهُ وَنِعْمَهُ وَكَرْبَهُ وَكَفَيْتَهُ هَوْلَ

عدوه في هذا المكان مقالة
 پنجم چون خواهند که از مدینه
 طیبه شرفنا الله تعالى بیرون
 رود بیاید بنزد رسول خدا ص
 و بگوید به قصد وداع صلی الله
 علیک یا رسول الله السلام علیک و
 رحمه الله وبرکاته اللهم لا تجعل آخر العهد
 من زیارت قبر نبیک صلواتک علیه
 والروان توقی قبل ذلک فاجی

فِي مَمَاتِي عَلَى مَا أَشْهَدُ فِي حَقِّي
 أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَأَنْ مُحَمَّدًا صَلَّ
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ
 وَچون بر یقین رود جامهٔ پاک
 بپوشد و با خضوع و خشوع
 متوجه شود و غسل کند از جهت
 زبارت و قصد رخصت کند
 تا کردن کج و اسک روان پس
 داخل شود و پای راست پیش

گذارد و خود را بضریح معتدّس
 برساند و بپوسد ضریح را در برابر
 قبور ائمه هدی صلوة الله
 علیهم بايستد و بگوید این
 زیارت ذیل را با حزن و اندوه
 خامه در بیان زیارت ائمه
 بقیع فریاد الله تعالی و طلب المضا
 فعت کند که زیارت ائمه بقیع
 میکنم حسینا الله تعالی

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أُمَّةُ الْهُدَى السَّلَامُ
عَلَيْكُمْ أَهْلُ التَّقْوَى السَّلَامُ عَلَيْكُمْ الْقَوَامُ
فِي الْبَرِيَّةِ بِالْقِسْطِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلُ
السَّلَامِ عَلَيْكُمْ أَهْلُ النَّجْوَى أَشْهَدَانَكُمْ قَدْ
بَلَغْتُمْ وَنَضَحْتُمْ وَصَبَرْتُمْ فِي ذَاتِ اللَّهِ وَكَذَّبْتُمْ
وَإِسِيَّ إِلَيْكُمْ فَغَضَرْتُمْ وَأَشْهَدَانَكُمْ الْأُمَّةُ
الرَّاشِدُونَ الْمَهْدَبُونَ وَإِنْ طَاعَكُمْ مَفْرُوضٌ
وَإِنْ قَوْلَكُمْ الصَّدَقُ وَإِنْكُمْ دُعُوتُمْ إِلَى آخِرِهِ
وَيُجَوِّدُ أَدْعِيَهُ أَثَرُ مَنْقُولِهِ وَبِهْتَبَرِ

زبانات زبارت جامعه کبیر است که
خواندنش در این مقام مناسب است و با توجه
قام و خشوع مالا کلام با حالت یاس خود
را بسیار بخندست انمه باطن اللهم ارقنا

شفاعهم امین

غَبْتُ قَالِیْ هَذِهِ الْمَقَالَةُ الشَّيْبَةُ وَالرَّسَالَةُ
الْبَيْتَةُ لِلْعَالِمِ الْفَاعِلِ جَاءَ كَاهِلُهُ شَيْبَةً وَاجِ
وَالْعَالِمُ الْعَالِمُ الْفَاعِلُ الْفَاعِلُ الْفَاعِلُ الْفَاعِلُ
بِالشُّشْرِ الْفَاعِلِ الْفَاعِلِ الْفَاعِلِ الْفَاعِلِ الْفَاعِلِ

الْحَسَنُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ
 الشَّاهِدِ الْمُرِيدِ مَعَهُ شَهَادَتِي كَرَّمَ وَكَفَّرَ
 سَكَرًا وَسُغْنَى الْقَابِضِ نَصَابِ مَدْحٍ وَاللَّائِبِ
 بِأَتَمِّهِ سَكِيدِ حَرِّ الْعَبْدِ الْأَفْلَحِ الْحَاجِّ مُحَمَّدِ

مَسْنَدُ

